

flitt med Grundloven, naar saadan Hjælp ikke betragtes som Fattighjælp. Det er mig ufatteligt, hvorledes det ærede Medlem kan stille sig saaledes, thi kan man uden at krænke Grundlovens Bestemmelser hde Smaafolk Bidrag i Sygdom, uden at give Hjælpen Karakter af Fattighjælp, maa man sandelig paa samme Maade kunne hde Bidrag til de samme Personer under Alderdomsforhold uden at komme i Konflikt med Grundloven. Derom kan der fornuftigvis ikke være to Meininger, og jeg haaber ogsaa, at det ærede Medlem ved nærmere Overvejelse vil komme til at se, at i saa Henseende har hans Indvending faare lidt paa sig. Havde det ærede Medlem været lidt mere fortrolig med hele vor Fattiglovgivning, med vor kommunale Lovgivning og hele den Praksis, der i dette Forhold har udviklet sig, end det forekommer mig, at han egentlig er, tror jeg heller ikke, at han vilde have gjort denne Indvending. Der hdes jo i mangfoldige Forhold Hjælp af Kommunekassen til Smaafolk, uden at det har Karakteren af Fattighjælp. Jeg behøver kun at nævne de mangfoldige Tilfælde, hvor man fra Amtskommunens Side efter Overenskomst mellem Amtsråd og Sogneraad hder bethdelige Bidrag til Indlæggelse paa Sygehus og Sindssygeanstalter, uden at det har Karakteren af Fattighjælp, uden at man har fundet det stridende mod Grundloven. Jeg skal ogsaa gøre opmærksom paa, at man har vedtaget en Lov af 8de Marts 1856 om den saakaldte frie Fattigkasse, og at man ved Loven af 6te Juli 1867 har bestemt, at det skal være tilladt Kommunerne med Amtsrådenes Samtykke at tilsthyde Summer til de fattiges Kasse, og det er mig bekendt, at rundt omkring i Landet have de frie Fattigkasser nu, siden denne Lov gav de nævnte Indrømmelser, deres væsentligste Indtægt fra Kommunekasserne; men det er dog mærkeligt at paastå, at naar man tager Penge fra Kommunekassen og lægger dem i de fattiges Kasse, saa er det ikke stridende imod Grundloven, men naar man direkte af Kommunekassen hder Fattigfolk en Hjælp, selv om man ved Lov bestemmer, at saadan Hjælp ikke er Fattighjælp, saa kommer man i Strid med Grundloven. Jeg skulde huske meget fejl, om det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) ikke i sin Tid stemte for den Hjælp, som vi foreslog til Hjælp i Anledning af Vinternøden i Kjøbenhavn, men jeg hørte ikke den Gang noget om, at slikt var stridende mod Grundloven. Jeg forstaaer derfor ikke, hvorledes det ærede Medlem og hans Venner have kunnet faa disse Betænklichkeiten, der synes mig noget søgte og kun at have faare lidt

paa sig. Have de Herrer ikke andet at indvende i saa Henseende, saa forekommer det mig, at vi kunne tage os deres Kritik faare let. Det interesserede mig derfor ogsaa, at det ærede Medlem skyndte sig at komme forbi de enkelte Forslag og de Principper, der ligge til Grund derfor for med desto større Interesse at kaste sig over Tabellerne. Det ærede Medlem har langt større Interesse for Statistiken end jeg. Det ærede Medlem morede sig ganske anderledes, end jeg kan, ved at møntre med disse Tal. Der er en vis barnlig Glæde hos adskillige ærede Medlemmer, naar de faa en Statistik for sig, som jo dog i Reglen er af den Bestaffenhed, at selv om den i Øjeblikket passede, er der ingen Garanti for, at den vil passe i de følgende Aar eller vil have nogen egentlig Betydning for de Forhold, her er Tale om. Altsaa, jeg havde gerne set, at det ærede Medlem havde støttet Flertallet i at gennemføre en Fattiglov, der efter min Mening vil blive et virkelig Fremskridt, dersom Flertallets Ændringsforslag i alt væsentligt følges. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) mente, at Fattigfolk ikke vilde hde os nogen Tak for en saadan Lov. Jeg sætter min Paastand imod hans; jeg er overbevist om, at en Lov som den, vi tilstræbe, vil blive hilset med Glæde netop af Fattigfolk omkring i Landet som et væsentligt Fremskridt, som et væsentligt Middel til at forbedre deres Kaar og hele deres Stilling, da den vil staa dem Hjælp i Sygdomstilfælde og i en overordenlig Grad lette deres Kaar i Alderdommen, og jeg er overbevist om, at Smaafolk ikke ere i den Grad utaknemmelige, som det ærede Medlem forudætter, saa at de ikke skulde vide at hde den Rigsdag Tak, der gennemførte en saa human og menneskekærlig Ordning som den, vi her anbefale. Jeg vilde som sagt ønske, at det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) og hans Meningsfæller vilde hde os deres Støtte i saa Henseende. Ville de ikke — nu ja! saa kan jeg ikke gøre noget i saa Henseende. Jeg tilraader da Flertallet at arbejde for Gennemførelsen af denne Fattiglov og overlade det ærede Medlem fra Langeland at studere Tabellerne.

Svar: Jeg skal uden nogen storpolitisk Indledning og uden i Anledning af denne Fattiglov at komme ind paa Parlamentarismen, med Hensyn til hvilken mit Standpunkt er det samme, som det var den første Dag, jeg bestæftigede mig med Politik, henvende et Par Ord til den ærede Minister. Da vi for et Par Dage siden forhandlede